iPad'le dergicilik yeniden doğuyor

Melih Bayram Dede
mbd@melihbayramdede.com

Apple'ın tablet bilgisayarı iPad medyada büyük değişimlere neden oldu. Bu değişimlere, "Türk basınının iPad'le imtihanı" başlıklı yazımla geçtiğimiz ay gazeteler ekseninde değinmiştim. Bu ay sizlere dergicilik sektörü açısından iPad'in ne gibi değişimler getirdiğinden söz etmek istiyorum.

Hatırlayacaksınız, iPad öncesi de dergilerin elektronik sürümleri internetten satın alınabiliyordu. E-Mecmua ve DigiMecmua gibi girişimler, dergi ve şirket broşürü gibi benzer ürünleri internetten okuma fırsatı veriyordu ve halen bu devam ediyor.

iPad'in yeni bir dağıtım kanalı oluşturması sonucu, bu tür hizmet veren girişimler de iPad uygulamaları için kolları sıvadı. Henüz E-Mecmua'nın bir iPad uygulaması çıkmadı ancak DigiMecmua, geçtiğimiz ay başarılı bir uygulamayla iPad'deki yerini aldı. DigiMecmua iPad uygulamasından basılı dergilere, sadece iPad ortamında yayınlanan ve dağıtım kanalı olarak DigiMecmua'yı kullanan dergilere, kataloglara ve broşürlere ulaşılabiliyor.

DigiMecmua uygulamasında şu anda yayınların tamamına -tabii ki geçici bir süre için- ücretsiz ulaşılabiliyor.

Bu arada biraz geç farkettiğim bir detay, katalog ve broşürleri dağıtmak için de markaların bu mecrayı kullanabileceği/kullanabildiği oldu. Bir çok şirketin oldukça bilgilendirici ve işe yarayan, bilgi dolu katalog ve broşürleri de iPad okuyucularına ücretsiz ulaşıyor. DigiMecmua uygulamasında, dergi sayfalarını çevirmek için ekranın sağ ve solunda ok işaretleri bulunuyor.

Sayfa çevirmek için klasik parmakla sürükleme işlemini yapabileceğimiz gibi, -iPad'imizi iki elle tuttuğumuzu düşünürsek- sağ ve sol baş parmaklarımızla bu oklara dokunarak sayfalar arasında daha seri geçişler yapabiliyoruz. DigiMecmua uygulaması, kullanılabilirlik olarak çok başarılı olsa da birkaç eksisi var. Bunlardan ilki deneyenler de katılacaklardır, hiç kuşkusuz uygulamanın yavaş açılıyor olması ve bazen geç tepkiler vermesi. Bundan da önemli eksisi, çoklu indirme desteği olmaması. Bir dergi indirirken, indirme işlemi bitene kadar iPad'i hiçbir şekilde kullanamıyorsunuz. Çoklu indirme desteği acilen eklenmeli diye düşünüyorum. Bir okur olarak en azından bir dergiyi indirirken, bu arada diğer dergi seçeneklerine de göz atabilmeliyim.

iPad cephesinde gelişmeler sadece bununla sınırlı değil. Geçtiğimiz ay Turkcell ve Vodafone da iPad'de bir yayın platformu duyurdu. Turkcell, Dergilik adlı uygulamasıyla sektöre giriş yaparken, Vodafone'un uygulamasının adı ise vRead olarak belirlenmişti. Avea'nın ise bu sektöre ilişkin bir adımı henüz açıklanmış değil. Turkcell'in Dergilik uygulaması, adı itibariyle kısıtlayıcı. Sadece dergi platformu olmak için yola çıkılmış, ileride gazete gibi yayınlar gündeme gelirse ne olacağı pek planlanmamış gibi bir his veriyor. Vodafone'un vRead uygulamasında ise bu kısıtlama yok. İçerik tasnifi olarak da vRead'de 'Dergi', 'Gazete' ve 'Kitap' gibi geniş bir yelpazede konu başlıklarını görüyoruz.

Bundan da anlaşılıyor ki Vodafone, daha geniş bir çerçevede düşünüyor, dergi, gazete ve kitap gibi okuma ihtiyaçlarını bu uygulama üzerinden karşılamayı hedefliyor.

vRead uygulamasının benzerlerine oranla en çok beğendiğim yönü, çoklu indirme desteği sunması. Aynı anda bir çok yayını indirebiliyor, dergi indirme işlemi devam ederken de uygulamayı okuma ya da indirebileceğimiz diğer yayınları seçmek için kullanabiliyoruz. Bu özellik, sıradan bir detay gibi gözükse bile, bu ay içinde keşfettiğim uygulamaların bir bölümünde bulunmuyordu.

Konunun bir de yayıncılar için maliyet yönü var. iPad platformunda içeriğin artması ve sektörün gelişmesi için bu platformların kısıtlayıcı olmamaları gerekiyor. Bu platformlarda yer almak isteyen yayınlardan astronomik ücretler talep edildiğini duyuyoruz. Bu sektörün önünde engel oluşturur. İçeriğini fazla bir gelir beklentisi olmadan bu platformlara veren yayınlardan, buna rağmen karşılanması güç bedeller istenmesi makul değildir. Çünkü siz buna yanaşmazsanız, bunu yapan birileri mutlaka çıkıyor.

Hali hazırda Türkiye'deki önemli bir telekom şirketi de iPad'de dergi, gazete ve kitap yayıncılığı için platform oluşturma çabası içinde. Ve bu konuda yalnız değiller. Alternatif girişimler peşpeşe geliyor. Sektörde başarılı olmak için yayıncılara kolaylık, okuyucuya maliyet avantajı sağlanması şart.
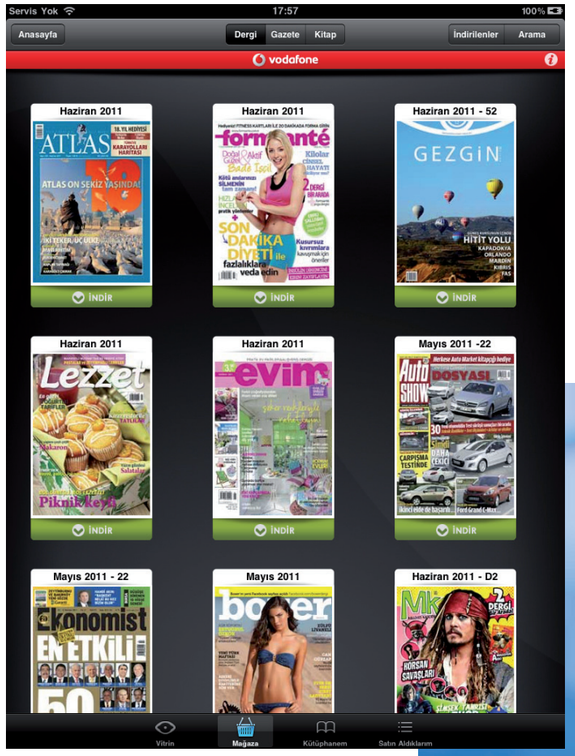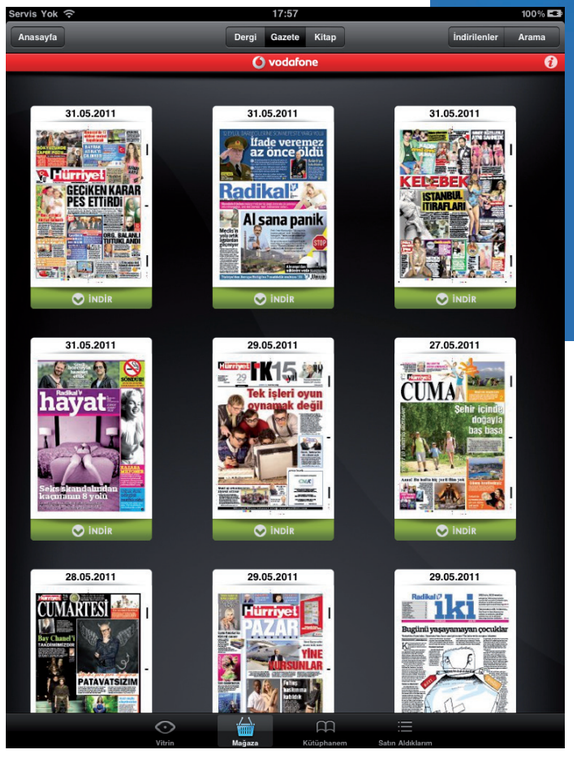
İdefix'in e-kitapları basılı yayın fiyatına yakın bir bedelle satışa sunması gibi bir yanlışa, iPad platformu kurmak için kolları sıvayan şirketlerin düşmemesi, ders çıkarması gerekiyor.